कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र ६

नमुना प्रश्नपत्र

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ५०

सबै प्रश्न अनिवार्य छन्। समय: २ घण्टा.

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन। तलको QR कोडबाट अनलाइन उत्तर हेरेर आफैँ अङ्क दिन सकिन्छ।

नेपाली, कक्षा ८। विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिक तरिकाले दिनुपर्ने छ। विकल्प दिइएका प्रश्नमा कुनै एकको मात्र उत्तर लेख्नुहोस्।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द छानी खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्: **[२]**

वञ्चित, गोपनीयता, खबरदारी, अनुमोदन, निर्मम

क. मायारहित .....

ख. निजी कुरा गोप्य राख्ने काम .....

ग. ध्यान दिन र सच्याउन गरिने सचेतना .....

घ. पाउनुपर्ने कुरा नपाएको .....

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. खाली ठाउँमा मिल्दो शब्द राखी वाक्य पूरा गर्नुहोस्: **[२]**

क. ‘घर’ को उस्तै अर्थ दिने शब्द ..... हो। (आँगन, गृह, चोक)

ख. ‘प्रकाश’ को उल्टो अर्थ दिने शब्द ..... हो। (किरण, अन्धकार, उज्यालो)

ग. ‘कूल’ शब्दको अर्थ ..... हो। (वंश, जम्मा, किनारा)

घ. ‘टोकरो’ को सानो रूप जनाउने लघुतावाची शब्द ..... हो। (टोकरी, डोको, थुन्से)

वाक्य रचना — २ अङ्क

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्: **[२]**

मन कटक्क दुख्नु, भूपरिवेष्टित

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

४. शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस्: (०.५ × २ = १)

क. (i) बिशाल (ii) विशाल (iii) विसाल (iv) बिसाल

ख. (i) शङ्कट (ii) सन्कट (iii) शन्कट (iv) सङ्कट

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी लेख्नुहोस्: **[२]**

ग्यानले मान्छेको जिवन सूखी बनाउँछ,

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. गाढा अक्षरमा लेखिएका शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस्: **[२]**

उनी बजार गए **र** तरकारी **किने**।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-8-nepali/papers/6

काल / पक्ष र भाव / अर्थ

२ अङ्क

७. दिइएका धातु र सङ्केतका आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस्: **[२]**

क. हजुरबुबा हरेक बिहान खेतमा ..... । (जा : सामान्य वर्तमान)

ख. म घर पुग्दा बहिनी चित्र ..... । (कोर् : अपूर्ण भूत)

ग. भाइ, कोठाको झ्याल ..... । (खोल् : आज्ञार्थ)

घ. बिहान चाँडै ..... बस भेटिन्छ। (उठ् : सङ्केतार्थ)

वाक्य परिवर्तन

३ अङ्क

८. दिइएका सङ्केतका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्: **[३]**

क. तिमी गीत गाउँछौ। (प्रथम पुरुष)

ख. दिदी हाँस्छिन्। (प्रेरणार्थक)

ग. घाम लाग्यो। हिउँ पग्ल्यो। (संश्लेषण)

व्याकरणिक

३ अङ्क

९. दिइएको अनुच्छेद पढी उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

देशको आर्थिक अवस्था बलियो बनाउन वैदेशिक व्यापारको ठुलो भूमिका हुन्छ। मल्ल कालमा नेपाली **व्यापारीले** ल्हासा र पटनासम्म कोठी खोलेका थिए। घर घरमा बुनिएको कपडा र धातुका भाँडाकुँडा बाहिर बिक्थे। अहिले भने बाहिरबाट धेरै सामान आउँछ। देशमै उद्योग खुले बेरोजगार युवाले काम पाउँछन् र आमाबुबासँगै बस्न सक्छन्। किसानले नयाँ बिउको प्रयोग गरे उत्पादन बढ्छ। गुणस्तरीय सामान बनाउन सके विश्व बजारमा पनि नेपालको प्रगति हुन्छ।

क. अनुच्छेदबाट एउटा उपसर्ग र एउटा प्रत्यय लागेर बनेको शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ख. अनुच्छेदबाट एउटा द्वित्व भएर बनेको शब्द र एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ग. गाढा अक्षरमा लेखिएको शब्दको कारक र विभक्ति पहिचान गरी तिनको नाम लेख्नुहोस्।

बोध प्रश्नोत्तर

४ अङ्क

१०. दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

गाउँका धेरै विद्यालयमा पाठ्यपुस्तकबाहेक अरू किताब हुँदैनन्। यो समस्या समाधान गर्न केही ठाउँमा घुम्ती पुस्तकालय चलाइन्छ। घुम्ती पुस्तकालय भनेको किताब बोकेर गाउँ गाउँ पुग्ने पुस्तकालय हो। कतै गाडीमा, कतै खच्चडमा र कतै मान्छेले डोकोमा बोकेर किताब पुऱ्याइन्छ। तोकिएको दिन बालबालिका चौतारीमा भेला हुन्छन्। उनीहरू मन परेको किताब लिन्छन् र अघिल्लो पटक लगेको किताब फिर्ता गर्छन्। कसैले पढेको कथा साथीलाई सुनाउँछ, कसैले चित्र कोर्छ। यसरी पढ्ने बानी बस्छ र भाषा पनि सुध्रिन्छ। कतिपय ठाउँमा आमाबुबाले पनि खेती र स्वास्थ्यका किताब पढ्न थालेका छन्। एउटै किताब धेरै जनाले पढ्ने भएकाले खर्च पनि थोरै लाग्छ। किताब आफैं घरनजिक आएपछि पढ्ने चाहना पनि बढ्छ।

क. घुम्ती पुस्तकालय भनेको के हो?

ख. किताब कसरी पुऱ्याइन्छ? कुनै दुई तरिका लेख्नुहोस्।

ग. घुम्ती पुस्तकालयमा खर्च किन थोरै लाग्छ?

घ. तपाईंको गाउँ वा टोलमा पढ्ने बानी बढाउन के गर्न सकिन्छ? आफ्नो विचार लेख्नुहोस्।

बुँदा टिपोट र सारांश

४ अङ्क

११. दिइएको अनुच्छेदबाट चारओटा बुँदा टिपोट गरी शीर्षकसहित एक तृतीयांशमा सारांश लेख्नुहोस्: **[४]**

कीर्तिपुर जितेपछि गोरखाली सेना कान्तिपुरतिर बढ्न थाल्यो। डराएका जयप्रकाश मल्लले अङ्ग्रेजसँग सहयोग मागे। गोल्डिङले व्यापार र भूमिको लोभमा सहयोगको सिफारिस गरे। पृथ्वीनारायण शाहले यो कुरा जासुसबाट थाहा पाएर सिन्धुलीमा पहिले नै सेना राखे। गोरखाली सेनाले बाटोको रसदपानी पनि हटायो। कप्तान किनलकको फौज वर्षामा चिप्लो उकालो चढ्दै गढीनजिक पुग्यो। साँझ पर्न लाग्दा दुई दिशाबाट आक्रमण भयो। वंशु गुरुङले राँको बालिएका अर्ना छोडे र अरिङ्गालका गोला फोरे। सिस्नाको घारीमा पोलिएको फौज हतियार छाडेर भाग्यो। राजाले जितको श्रेय सेनालाई दिए। यसरी भूगोलको ज्ञान र तयारीले सानो शक्तिले पनि ठुलो फौजलाई रोक्यो।

निर्देशित रचना ३ अङ्क

१२. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्: **[३]**

क. दिइएका बुँदाका आधारमा एउटा कथा तयार पारी उपयुक्त शीर्षक दिनुहोस्:
बर्दियाको एउटा थारू गाउँ — बर्खामा खोला बढ्नु — सबै सुतेको बेला बुधनीले पानीको आवाज सुन्नु — बुबालाई उठाउनु — थाल ठोकेर गाउँ ब्युँझाउनु — मान्छे अग्लो ठाउँमा जानु — बिहान घर डुबेको देख्नु — शिक्षा

ख. 'मञ्चमा पहिलो पटक बोल्नुअघि' विषयमा एउटा मनोवाद तयार पार्नुहोस्।

व्यावहारिक लेखन ३ अङ्क

१३. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

क. विद्यालयको करेसाबारीका लागि तरकारीका बिउ मगाउँदै कृषि पसलका प्रबन्धकलाई विद्यालयका तर्फबाट एउटा व्यावसायिक चिठी तयार पार्नुहोस्।

ख. राष्ट्रिय खेलकुदमा स्वर्ण पदक जितेर फर्केकी विद्यालयकी पूर्व विद्यार्थीलाई विद्यालयका तर्फबाट दिइने बधाई पत्र तयार पार्नुहोस्।

भाव विस्तार वा व्याख्या ३ अङ्क

१४. कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस्: **[३]**

क. अभाव, चुनौती र प्रतिकूलतासँग सिँगौरी खेल्दै सफलताको शिखर चुम्नु महान् व्यक्तिको लक्षण हो।

ख. नेपालका कैयौँ पदमार्ग प्राकृतिक, धार्मिक तथा ऐतिहासिक दृष्टिले महत्त्वपूर्ण छन्।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर ४ अङ्क

१५. 'प्यारो प्रकृति' कविताका आधारमा सोधिएका प्रश्नको एक दुई वाक्यमा उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

क. बिहान हिमाल हाँसेझैँ देखिँदा को ब्युँझन्छन्?

ख. कविले प्रकृतिलाई कसको रूपमा देखाएका छन्?

ग. 'पानी' र 'लगानी' लाई कसरी दाँजिएको छ?

घ. कविले अन्त्यमा जीवन कस्तो बनोस् भन्ने कामना गरेका छन्?

लामो उत्तर ५ अङ्क

१६. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[५]**

क. 'स्वामी प्रपन्नाचार्य' जीवनीका आधारमा प्रपन्नाचार्यको व्यक्तित्वको चर्चा गर्नुहोस्।

ख. 'सहिदहरूको सम्झनामा' कविताको मूल भाव प्रस्ट पार्नुहोस्।

निबन्ध लेखन ५ अङ्क

१७. कुनै एक शीर्षकमा १२५ शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्: **[५]**

क. मेरो गाउँ

ख. कृषिको महत्त्व

ग. वातावरण प्रदूषण